

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai, tel. (8 41) 59 63 00, faks. (8 41) 52 41 16, el. p. meras@siauliai.lt

---

Lietuvos Respublikos
specialiųjų tyrimų tarnybos
Šiaulių valdybos viršininkui

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2016-11-09 Nr. *S-3358*
Šiauliai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, 2016 metais korupcijos tikimybės nustatymas buvo atliekamas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Kūno kultūros ir sporto skyriuje (toliau – Kūno kultūros ir sporto skyrius). Analizuojamas 2015 m. liepos 1 d.–2016 m. liepos 1 d. laikotarpis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, atliko Ričardas Bosas, Teisės skyriaus vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijos prevencijos įgyvendinimą Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo vertintas pagal šiuos kriterijus:

- padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;
- pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas;

Originalas nebus siunčiamas

- skirtingų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;
- veikla yra susijusi su leidimų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- dažniausiai priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę, buvo naudojamosi Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų klausimynu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170. Vertinimas atliktas naudojant galiojančių vidaus teisės aktų analizės, duomenų tikslinimo žodžiu metodus.

Savivaldybėje asmenims bei darbuotojams, susidūrus su korupcijos apraiškomis bet kokioje srityje, yra sudaryta galimybė anonimiškai raštu kreiptis dėl korupcijos apraiškų:

- raštu, atsiunčiant pranešimą adresu: Šiaulių miesto savivaldybės antikorupcijos komisija, Vasario 16-osios g. 62, LT-76295 Šiauliai;
- raštu, paliekant pranešimą dėžutėje „Pranešimai ir pasiūlymai korupcijos prevencijos klausimais“, kuri yra Savivaldybės administracijos pastato Vasario 16-osios g. 62 pirmo aukšto fojė;
- el. paštu *korupcijos_prevencija@siauliai.lt*.

Per analizuojamąjį laikotarpį (2015-07-01–2016-07-01) nebuvo nustatyta nagrinėjamos srities korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, už kurias numatyta administracinė, tarnybinė ar kitokia teisinė atsakomybė, faktų, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybėje šiuo laikotarpiu įgyvendinama daug įvairių projektų, susijusių su sporto skatinimu bei rėmimu, reikalauja nustatyti galimą korupcijos pasireiškimo tikimybę Savivaldybės paramos ir kitų biudžeto lėšų, skirtų kūno kultūrai ir sportui plėtoti, skyrimo ir naudojimo kontrolės srityje. Atliekant šios srities analizę, atsižvelgta ir į 2016 m. gegužės 4 d. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Šiaulių futbolo akademijos veiklos ir vidaus kontrolės vertinimo vidaus audito ataskaitą ir 2016 m. birželio 17 d. Šiaulių sporto mokyklos „Dubysa“ veiklos ir vidaus kontrolės vertinimo vidaus audito ataskaitą.

Pagrindinis tikslas – nustatyti, ar skiriant Savivaldybės paramą ir biudžeto lėšas kūno kultūrai ir sportui plėtoti ir vykdant jos naudojimo kontrolę kyla korupcijos pasireiškimo pavojus.

Analizuojamos srities teisinis reglamentavimas.

Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 12 straipsnio 1 dalis nustato, kad kūno kultūros ir sporto politiką savivaldybėje formuoja savivaldybės taryba, kuriai taip pat pavesta steigti ir likviduoti kūno kultūros ir sporto įstaigas, savo nustatyta tvarka finansuoti sportininkų ugdymo centrų, sporto klubų ir kitų nevyriausybinių teritorijoje veikiančių sporto organizacijų, neatliekančių viešojo administravimo funkcijų, veiklą. To paties straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad

savivaldybių tarybos gali nustatyti stipendijų, kurios būtų mokamos iš savivaldybių biudžetų, skyrimo sportininkams kriterijus ir tvarką, taip pat premijų, kurios būtų mokamos iš savivaldybių biudžetų, skyrimo savivaldybių rinktinių nariams kriterijus ir tvarką. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad to paties straipsnio 4 dalis nustato, kad savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas kitas savivaldybės administracijos padalinys ar savivaldybės įstaiga, įgyvendindami kūno kultūros ir sporto politiką savivaldybės teritorijoje:

- 1) įgyvendina kūno kultūros ir sporto plėtojimo savivaldybėje priemones, numatytas savivaldybės tarybos patvirtintuose savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose;

- 2) įgyvendina sporto bazių plėtros strategiją savivaldybėje, užtikrina jų prieinamumą gyventojams;

- 3) savivaldybių tarybų nustatyta tvarka finansuoja rinktinių dalyvavimą šalies ir tarptautinėse varžybose;

- 4) vykdo šviečiamąją veiklą, formuoja jų teritorijoje gyvenančių žmonių pozityvų požiūrį į kūno kultūros ir sporto reikšmę sveikatai;

- 5) tvirtina miestų ir (ar) savivaldybių sporto šakų rinktines.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog nevyriausybinės kūno kultūros ir sporto organizacijos gali gauti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų kūno kultūros ir sporto programoms bei projektams įgyvendinti. Su šiomis organizacijomis lėšas skirianti valstybės institucija ar savivaldybės administracija pasirašo biudžeto lėšų naudojimo sutartis. To paties straipsnio 2 dalyje taip pat yra nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos, skyrusios lėšų šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams, turi teisę tikrinti, kaip šios lėšos naudojamos. Organizacijos, gavusios lėšų iš valstybės ir savivaldybės biudžetų, privalo pateikti šių lėšų naudojimo ataskaitą lėšas skyrusioms institucijoms.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 29 punkte įstatymų leidėjas yra įtvirtinęs savarankiškąją savivaldybės funkciją – kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas. Šiaulių miesto savivaldybės taryba, vadovaudamasi minėtais teisės aktais, yra priėmusi ir patvirtinusi šiuos teisės aktus, reglamentuojančius nurodytą sritį:

- 1) Šiaulių miesto savivaldybės premijų skyrimo perspektyviausiems sportininkams konkurso nuostatus, patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. T-336;

- 2) Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatus, patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. A-1591;

3) Šiaulių miesto savivaldybės premijų sportininkams ir jų treneriams už sporto laimėjimus skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. T-337;

4) Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Kūno kultūros ir sporto skyriaus vedėjo 2016-02-26 įsakymą Nr. KK-3 „Dėl sporto ekspertų komisijos sudarymo“;

5) Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 1 d. įsakymą Nr. A-264 „Dėl 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. A-1591 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“;

6) Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimą Nr. T-241 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimo Nr. T-337 „Dėl sportininkų ir jų trenerių materialinio skatinimo“ pakeitimo“;

7) Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 29 d. sprendimą Nr. T-281 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės sporto tarybos nuostatų patvirtinimo“.

Atliekant minėtų teisės aktų vertinimą ir analizę, buvo siekiama nustatyti, ar šiuose teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo tvarka yra skaidri, ar juose įtvirtinti aiškūs kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, subjektai, aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir ar ši tvarka nesuteikia per daug įgaliojimų įstaigos valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims veikti savo nuožiūra. Taip pat analizuojant buvo siekiama nustatyti, ar minėtuose teisės aktuose yra nustatyti vidaus kontrolės funkcionavimo sistemos pagrindai, ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema.

Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatų 14 punkte yra reglamentuota pateiktų paraiškų svarstymo tvarka, kuri nustato, kad:

- Sporto ekspertų komisijos darbo grupė, atsižvelgdama į Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas sporto šakų grupes, atrenka siūlomų remti sporto plėtros projektų sąrašą, rekomenduoja projektų rėmimo dydžius ir pateikia juos vertinti Šiaulių miesto savivaldybės sporto tarybai;
- Sporto ekspertų komisija, atsižvelgdama į Šiaulių miesto savivaldybės sporto tarybos siūlymą, pateikia Kūno kultūros ir sporto skyriui rekomenduojamų finansuoti projektų sąrašą.

Tų pačių nuostatų 15 punkte nustatyta, kad:

- Kūno kultūros ir sporto skyrius, atsižvelgdamas į Sporto ekspertų komisijos sprendimus, parengia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo projektą dėl Kūno kultūros ir

sporto bei Šiaulių miesto sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų veiklos planų patvirtinimo;

- vėliau Savivaldybės administracija ir Projekto vykdytojas, kuriam yra skirtos lėšos, sudaro Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį (toliau – Sutartis).

Taigi, vertindami minėtus nuostatus, galime daryti pagrįstą išvadą, kad tokia juose nustatyta tvarka yra pakankama ir turėtų sąlygoti minimalią tikimybę korupcijos apraiškoms. Tačiau taip nėra. Visų pirma reikia pastebėti, kad Sporto ekspertų komisija yra sudaroma Kūno kultūros ir sporto skyriaus vedėjo įsakymu (Kūno kultūros ir sporto skyriaus vedėjo 2016 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. KK-3 „Dėl Sporto ekspertų komisijos sudarymo“), o ne Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, dėl ko kyla tam tikra rizika, kad į šią komisiją gali būti įtraukti tik suinteresuoti asmenys, dėl kurių įtraukimo sprendžia tik vienas asmuo – Kūno kultūros ir sporto skyriaus vedėjas. Pažymėtina ir tai, kad minėtame įsakyme nėra nurodomas komisijos narių skaičius, kuris turėtų būti pakankamai svarus argumentas priimant sprendimus dėl biudžeto lėšų skyrimo, nes būtent didesnis narių skaičius mažina korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatuose nėra aiškiai reglamentuota sprendimo dėl lėšų skyrimo apskundimo tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas dėl sporto plėtros projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo yra individualaus pobūdžio teisės aktas – jam taikoma Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyta apskundimo tvarka.

Išanalizavus Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. 336 patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės premijų skyrimo perspektyviausiems sportininkams konkurso nuostatus, pastebėta, kad sprendimą skirti premiją priima Savivaldybės administracijos direktorius (nuostatų 12 punktas), atsižvelgdamas į Sporto ekspertų komisijos siūlymus, bet premijos mokėjimas, informavus premijos laimėtoją, gali būti nutrauktas taip pat Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu (nuostatų 19 punktas). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės administracijos direktoriui skyrus premiją perspektyviajam sportininkui su juo yra sudaroma Sutartis, kurios pagrindu tarp šalių susiklosto sutartiniai santykiai, o tokiu atveju premijos mokėjimas gali būti nutraukiamas tik Sutartyje nustatytais atvejais. Todėl konstatuotina, kad nuostatuose nėra aiškiai ir nedviprasmiškai išvardytos visos premijos skyrimo ir nutraukimo aplinkybės.

Taip pat atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad minėtų nuostatų 23 punktas nustato, jog, premijos laimėtojui pateikus klaidingas žinias apie savo sportinius pasiekimus ar kitaip pažeidus pasirašytos Sutarties reikalavimus, Sutartis gali būti nutraukiama. Taigi, jeigu sportininkas pažeidžia pasirašytas premijos skyrimo Sutarties sąlygas, premijos mokėjimas ir pati Sutartis gali būti nutraukiama, tačiau

reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad minėtuose nuostatuose nėra numatyta atsakomybės dėl jau skirtos ir išmokėtos premijos dalies. Todėl tokios sąlygos gali turėti įtakos galimam sportininkų piktnaudžiavimui.

Toliau vertinant Šiaulių miesto savivaldybės premijų sportininkams ir jų treneriams už sporto laimėjimus skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. T-337, buvo nustatyta, kad aprašo 4 punktas nustato: „Premijos skiriamos sportininkams ir jų treneriams už sporto laimėjimus šiose tarptautinėse ir šalies varžybose:

- 4.1. olimpinėse žaidynėse užėmusiems 1–20 vietas;
- 4.2. pasaulio čempionate užėmusiems 1–16 vietas;
- 4.3. pasaulio neįgaliųjų čempionate užėmusiems 1–16 vietas;
- 4.4. universiadoje užėmusiems 1–9 vietas;
- 4.5. jaunimo olimpinėse žaidynėse užėmusiems 1–9 vietas;
- 4.6. pasaulio neįgaliųjų žaidynėse užėmusiems 1–9 vietas;
- 4.7. Europos čempionate užėmusiems 1–10 vietas;
- 4.8. Europos neįgaliųjų čempionate užėmusiems 1–10 vietas;
- 4.9. Europos sporto žaidynėse užėmusiems 1–6 vietas;
- 4.10. Europos jaunimo olimpiniam festivalyje užėmusiems 1–6 vietas;
- 4.11. Europos taurės varžybose užėmusiems 1–4 vietas;
- 4.12. Baltijos šalių pirmenybėse užėmusiems 1–3 vietas;
- 4.13. Baltijos šalių taurės varžybose užėmusiems 1–3 vietas;
- 4.14. Lietuvos čempionate užėmusiems 1–3 vietas;
- 4.15. Lietuvos neįgaliųjų čempionate užėmusiems 1–3 vietas.

5. Treneriams, rengusiems sportininką, premijos dydis – 50 procentų sportininko gautos premijos. Jeigu sportininką rengė keli treneriai, premija padalijama treneriams atsižvelgiant į tai, koks buvo jų indėlis sportininkui rengti.“

To paties aprašo 9 punktas nustato, kad Kūno kultūros ir sporto skyrius, išanalizavęs kartu su prašymu pateiktus dokumentus ir įvertinęs jų teisingumą, teikia juos Sporto ekspertų komisijai, kuri priima sprendimus dėl skiriamų premijų dydžio.

Visų pirma reikia pastebėti, kad apraše ne visiškai aiškiai nurodoma, kokios sumos galėtų būti skiriamos sportininkams už pasiektus tarptautinius ir šalies laimėjimus, nes ši prerogatyva yra paliekama Sporto ekspertų komisijai, kurios darbo reglamentas nenumato jokių aiškių kriterijų, pagal kuriuos nešališkai būtų galima nustatyti, kokio dydžio premija gali būti skiriama vienam ar kitam sportininkui. Taip pat pažymėtina, kad aprašo 5 punkto dalis: „Jeigu sportininką rengė keli treneriai, premija padalijama treneriams atsižvelgiant į tai, koks buvo jų indėlis sportininkui rengti“,

kelia daug abejonių dėl premijos padalijimo proporcingumo, nes aprašas taip pat nenustato, kokiais kriterijais remiantis bus vertinamas kiekvieno trenerio indėlis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas.

Šiaulių miesto savivaldybės paramos ir kitų biudžeto lėšų skyrimas ir įsisavinimas kūno kultūrai ir sportui plėtoti – tai veiklos sritis, kuri yra susijusi su papildomų teisių suteikimu ir visada gali būti siejama su minimalia korupcijos pasireiškimo tikimybe, kurią gali lemti nesažiningi atsakingų tarnautojų ar darbuotojų veiksmai.

Išvados ir siūlymai:

1. Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatuose nustatyti, kiek programų bus planuojama finansuoti arba bent jau maksimali suma (lubos), kuri galėtų būti skiriama vienam klubui finansuoti.
2. Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatuose būtina aiškiai nurodyti sprendimų dėl lėšų skyrimo apskundimo tvarką.
3. Šiaulių miesto savivaldybės premijų sportininkams ir jų treneriams už sporto laimėjimus skyrimo ir mokėjimo tvarkos apraše reikia numatyti aiškius vertinimo kriterijus.

PRIDEDAMA:

1. Šiaulių miesto savivaldybės premijų skyrimo perspektyviausiems sportininkams konkurso nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. T-336, 2 lapai.
2. Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatai, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. A-1591, 16 lapų.
3. Šiaulių miesto savivaldybės premijų sportininkams ir jų treneriams už sporto laimėjimus skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimu Nr. T-337, 2 lapai.
4. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Kūno kultūros ir sporto skyriaus vedėjo 2016 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. KK-3 „Dėl Sporto ekspertų komisijos sudarymo“, 4 lapai.
5. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 1 d. įsakymas Nr. A-264 „Dėl 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. A-1591 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės kūno kultūros ir sporto bei sporto klubų žaidimų komandų plėtros programų projektų finansavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, 1 lapas.
6. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimas Nr. T-241 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 6 d. sprendimo Nr. T-337 „Dėl sportininkų ir jų trenerių materialinio skatinimo“ pakeitimo“, 1 lapas.

7. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 29 d. sprendimas Nr. T-281 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės sporto tarybos nuostatų patvirtinimo“, 3 lapai.

Savivaldybės mero pavaduotojas,
pavaduojantis Savivaldybės merą

Domas Griškevičius